

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS RIBOJAMŲJŲ PRIEMONIŲ DĖL KARINĖS
AGRESIJOS PRIEŠ UKRAINĄ NUSTATYMO ĮSTATYMO NR. XIV-1888 3 STRAIPSNIO
PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

2023 m. gegužės 3 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymas (toliau – Įstatymas), kuriame apibrėžiamas ribojamųjų priemonių turinys, subjektai, kuriems taikomos ribojamosios priemonės ar juos apibrėžiantys kriterijai, ribojamųjų priemonių taikymo pradžia ir pabaiga, jų peržiūra, ribojamųjų priemonių įgyvendinimo išimtys ir kitos nuostatos. Įstatymas skirtas Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo ir užsienio politikos interesams užtikrinti, taip pat Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje nurodytiems tikslams pasiekti. Šių tikslų įgyvendinimui Įstatymo 3 straipsnyje nustatytos 7 skirtingos ribojamosios priemonės, iš kurių 4 taikomos ir Rusijos Federacijos, ir Baltarusijos Respublikos piliečiams, 3 iš jų – išimtinai tik Rusijos Federacijos piliečiams:

a) prašymų išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje priėmimo per išorės paslaugų teikėją užsienyje ir Lietuvos Respublikoje sustabdymas (Įstatymo 3 straipsnio 3 dalis);

b) Rusijos Federacijos piliečių vykimui per Europos Sąjungos išorės sieną į Lietuvos Respublikos teritoriją būtų taikomas individualus papildomas išsamus patikrinimas dėl jų atvykimo keliamos grėsmės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, viešajai tvarkai, viešajai politikai, vidaus saugumui, visuomenės sveikatai ar tarptautiniams santykiams (Įstatymo 3 straipsnio 4 dalis);

c) sustabdoma Rusijos Federacijos piliečių ir jų įsteigtų ar kontroliuojamų juridinių asmenų teisė įsigyti nuosavybės teise nekilnojamąjį turtą, esantį Lietuvos Respublikos teritorijoje (Įstatymo 3 straipsnio 6 dalis).

Tai, kad Baltarusijos piliečiams nustatyta mažiau ribojamųjų priemonių grindžiama didesne Rusijos visuomenės atsakomybe už Rusijos pradėtą karą prieš Ukrainą, didesnėmis iš Rusijos kylančiomis grėsmėmis Lietuvos nacionaliniam saugumui, taip pat siekiu apsaugoti kai kurių Lietuvos verslo sektorių, ypač vežėjų, interesus, kad jiems, susiduriant su darbuotojų Lietuvoje trūkumu, nekiltų problemų pritraukti ir išlaikyti darbuotojus iš Baltarusijos, nes pakeisti darbo jėgos iš Baltarusijos šiuo metu praktiškai nėra galimybių. 2020 m. po Baltarusijoje įvykusių suklastotų prezidento rinkimų ir vėliau sekusių represijų prieš demokratinę opoziciją Baltarusiją paliko ir į Lietuvą persikraustė nemažai informacinių technologijų sektoriaus įmonių ir specialistų. Dar labiau ši tendencija sustiprėjo prasidėjus karui Ukrainoje. Visgi dauguma iš Baltarusijos atvykusių informacinių technologijų specialistų dirba baltarusiško kapitalo įmonėse, o lietuviškos informacinių technologijų įmonės tokių specialistų įdarbina labai mažai.

Nežiūrint skirtingos apimties ribojamųjų priemonių, nustatytų Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečiams, visuotinai žinomas faktas, kad karinės agresijos prieš Ukrainą vykdyme dalyvauja tiek Rusijos Federacija, tiek Baltarusijos Respublika. Lietuvos Respublikos Prezidento 2022 m. vasario 24 d. dekretu Nr. 1K-872 „Dėl nepaprastosios padėties paskelbimo“ įvedant nepaprastąją padėtį ir Seimo 2022 m. vasario 24 d. nutarime Nr. XIV-929 „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidento sprendimo paskelbti nepaprastąją padėtį patvirtinimo“ šį Respublikos Prezidento sprendimą patvirtinant, taip pat Seimo 2022 m. kovo 10 d. nutarime Nr. XIV-932 „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“, 2022 m. balandžio 21 d. nutarime Nr. XIV-1044 „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“, 2022 m. birželio 28 d. nutarime Nr. XIV-1244 „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“, 2022 m. rugsėjo 13 d. nutarime Nr. XIV-1413 „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“, 2022 m. gruodžio 13 d. nutarime Nr. XIV-1657 „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“, 2023 m. kovo 14 d. nutarime Nr. XIV-1789 „Dėl nepaprastosios padėties įvedimo“ konstatuota, kad

Baltarusijos Respublika aktyviai dalyvauja vykdant Rusijos Federacijos agresijos prieš Ukrainos valstybę strategiją. Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos vaidmuo vykdant karinę agresiją pabrėžiamas ne tik minėtuose teisės aktuose, bet ir ne vienoje Seimo priimtoje rezoliucijoje (2022 m. vasario 24 d. rezoliucija Nr. XIV-930 „Dėl Rusijos ir Baltarusijos agresijos prieš Ukrainą“; 2022 m. kovo 22 d. rezoliucija Nr. XIV-964 „Dėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos narystės Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijoje“ ir t. t.). Rusijos Federacija jau nuo karo pradžios naudoja Baltarusijos Respublikos teritoriją atakoms prieš Ukrainą, Baltarusijos Respublikoje dislokuoja savo karius.

Ir tai nėra vien tik Rusijos ir Baltarusijos režimų atsakomybė. Ji tenka ir tų šalių piliečiams Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečius sieja nuolatinis pilietybės teisinis ryšys su valstybėmis, kurių bendri veiksmai daro itin didelę žalą Ukrainos nepriklausomybei, jos gyventojų gyvybei, sveikatai, kitiems teisiniams gėriams, taip pat Europos saugumui ir tarptautine teise grįstiems pasaulio valstybių santykiams.

Atkreiptinas dėmesys, kad šių metų birželį Baltarusijos Respublikoje įsitvirtino Rusijos Federacijos privačios karinės grupuotės „Wagner“ samdiniai. Nors dalis „Wagner“ samdinių sugrįžo į Rusiją, nelegalios veiklos Lietuvos ir Baltarusijos pasienyje, taip pat įvairių provokacijų grėsmė, pavyzdžiui, bandant atvykti į Lietuvą prisidengus baltarusiškais pasais, yra išaugusi.

Be to, šiemet pristatytame Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento ir Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos grėsmių nacionaliniam saugumui vertinime pabrėžiama, kad nuo persekiojimo bėgantys ar režimui nepritariantys Baltarusijos piliečiai, demokratinės opozicijos atstovai yra prioritetas Baltarusijos žvalgybos tarnybų taikiny. Tarp teisėtai ir neteisėtai į Lietuvą atvykstančių Baltarusijos piliečių yra asmenų, kuriuos žvalgybos veiklai išnaudoja Baltarusijos žvalgybos ir teisėsaugos tarnybos – Baltarusijos valstybės saugumo komitetas (KGB), Baltarusijos ginkluotųjų pajėgų Generalinio štabo Vyriausioji žvalgybos valdyba (GRU) ir Baltarusijos vidaus reikalų ministerijos Vyriausioji kovos su organizuotu nusikalstamumu ir korupcija valdyba (GUBOPiK). Tokie asmenys infiltruojami į nuo režimo bėgančiųjų gretas. Lietuvoje jie renka informaciją apie baltarusių diasporą ir demokratinę opoziciją, jos organizacijas, patekimo į šalį būdus, žvalgybos institucijas, patikros pasienyje procedūras, Baltarusijos piliečių patekimo į Lietuvą organizatorius. Grįžę į Baltarusiją tokie asmenys išnaudojami Baltarusijos režimo propagandos kampanijose, siekiant diskredituoti Lietuvą, jos institucijas ir Baltarusijos demokratinę opoziciją. Tikėtina, kad artimoje ateityje tokios tendencijos augs.¹

Atsižvelgiant į visa tai ir siekiant labiau apsaugoti šalies nacionalinio saugumo interesus, parengtas Lietuvos Respublikos ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo Nr. XIV-1888 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas), kuriuo siekiama sustabdyti Baltarusijos Respublikos piliečių prašymų išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje priėmimą taip, kaip tai nustatyta Rusijos Federacijos piliečių atžvilgiu, su atitinkamomis jiems taikomomis išimtimis. Turint omeny, kad leidimai laikinai gyventi užsieniečiams išduodami ir darbo pagrindu bei atsižvelgiant į kai kurių Lietuvos verslo sektorių specifiką, susijusią su aukštos profesinės kvalifikacijos darbuotojų trūkumu, būtų numatoma išimtis tiems Baltarusijos piliečiams, kurie ketina dirbti aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą pagal profesiją, kuri yra įtraukta į Aukštą pridėtinę vertę kuriančių profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvoje, sąrašą.

Kalbant apie visas kitas Lietuvoje trūkstamas profesijas, jeigu išimtis būtų suteikta ir tiems Baltarusijos piliečiams, kurių profesija patenka į Lietuvoje trūkstamų profesijų darbuotojų sąrašą, tai praktiškai paneigtą nustatytą ribojimą, nes užsieniečiai, siekiantys bet kokia kaina gauti leidimus gyventi Lietuvoje, bandytų apsimesti trūkstamų profesijų atstovais. Jau dabar pasitaiko daug piktnaudžiavimo atvejų (klastojami kvalifikacijos atestatai, darbo sutartys, nurodomi netikri atlyginimai), todėl toks palengvinimas gali tik dar labiau paskatinti nesąžiningus užsieniečius klastoti dokumentus. Kita vertus, dabar daug darbo jėgos šalies verslas atsiveža iš kitų šalių, tokių kaip

¹ Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas ir Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos, Grėsmių nacionaliniam saugumui vertinimas 2023, p. 50–52. <https://www.vsd.lt/wp-content/uploads/2023/03/Gresmiu-nacionaliniam-saugumui-vertinimas-2023_LT.pdf>. [Žiūrėta 2023-11-09].

Uzbekistanas ar Kazachstanas, bet ne Baltarusijos. Be to, tikėtina, kad ateinančiais metais poreikis atsivežti darbo jėgos iš trečiųjų šalių mažės.

Šioje vietoje verta pažymėti saugumo aspektą – yra nustatyta atvejų, kai Baltarusijos piliečiai, kuriems Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos atsisakė išduoti leidimus laikinai gyventi dėl grėsmės nacionaliniam saugumui, buvo vairuotojai, anksčiau dirbę vairuotojais Baltarusijos Respublikos vidaus reikalų sistemos ar karinėse struktūrose. Todėl, jeigu Baltarusijos specialiosios tarnybos norėtų infiltruoti savo agentus, didžiausia tikimybė, kad jos tai siektų daryti būtent siūsdamos į Lietuvą tariamus vairuotojus ar statybų sektoriaus darbuotojus, kurie išties turi vairavimo ar pagalbinių statybos darbų patirties.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad ribojimas būtų taikomas tik pirmiesiems leidimams laikinai gyventi – t. y. atvykstantiems naujiems darbuotojams. Tuo tarpu senieji darbuotojai, jau kartą gavę leidimus laikinai gyventi Lietuvoje, galėtų juos keisti be jokių ribojimų (Įstatyme nėra ribojimų keisti leidimus gyventi ar keisti darbdavius). Todėl išimtis turi apimti tik aukštos profesinės kvalifikacijos darbuotojus.

Pastebėtina, kad Įstatyme įtvirtinus ribojamąją priemonę – Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečių prašymų išduoti vizą priėmimo Lietuvos Respublikos vizų tarnybose užsienyje, išskyrus atvejus, kai dėl prašymo išduoti vizą pateikimo tarpininkauja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, sustabdymą, išlieka galimybė minėtų šalių piliečiams, kurie atvyko su kitos valstybės Šengeno viza, netrukdomai prašyti nacionalinės vizos Lietuvoje, t. y. Migracijos departamente. Ir tam nereikia jokio Užsienio reikalų ministerijos tarpininkavimo. Nacionalinė viza darbuotojams neišduodama, bet išlieka tokie pagrindai kaip nacionalinės vizos „Erasmus“ studentams, komandiruotiems darbuotojams, sezoniniams darbuotojams, tai pat nacionalinės vizos, kai tikslas – ilgalaikis buvimas (t. y. asmuo negali išvykti dėl staigios ligos, užsiima savanoryste, nespėja baigti įgyvendinti kontrakto ar pan.). Todėl laikantis nuoseklios pozicijos tikslinga Įstatymo projektu tokią teisinę spragą pašalinti, paliekant galimybę Rusijos ir Baltarusijos piliečiams prašyti nacionalinės vizos Lietuvoje, jeigu dėl to tarpininkauja Užsienio reikalų ministerija. Kitaip tariant, vizos būtų išduodamos humanitariniais pagrindais nuo režimų persekiojimų ir represijų bėgantiems žmonėms.

Šalia siūlomų griežtinti ribojimų, kaip kompensaciją, būtų prasminga sudaryti galimybę Rusijos ir Baltarusijos demokratams, pilietinės visuomenės atstovams humanitariniais pagrindais prašyti išduoti nacionalinę vizą per išorės paslaugų teikėją užsienyje, jeigu dėl to tarpininkautų Užsienio reikalų ministerija. Dabar tokie asmenys gali gauti Šengeno visas, tačiau Šengeno viza išduodama tik 3 mėnesių buvimo laikotarpiui, tai nėra patogiu, o nacionalinė viza – iškart vieneriems metams.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai.

Įstatymo projekto iniciatorius – Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Laurynas Kasčiūnas. Įstatymo projektą parengė Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininko patarėjas Simonas Klimanskis.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai?

Šiuo metu galiojančio Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo 3 straipsnio 1 dalis sustabdo Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečių prašymų išduoti vizą priėmimą Lietuvos Respublikos vizų tarnybose užsienyje, išskyrus atvejus, kai dėl prašymo išduoti vizą pateikimo tarpininkauja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija. Tačiau išlieka galimybė Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečiams, kurie atvyko į Lietuvos Respubliką su kitos valstybės išduota Šengeno viza, netrukdomai prašyti išduoti nacionalinę vizą. Ir ne tik humanitariniais pagrindais, kai tarpininkauja Užsienio reikalų ministerija.

Įstatymo 3 straipsnio 2 dalis sustabdo Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečių prašymų išduoti nacionalines visas priėmimą per išorės paslaugų teikėją užsienyje. Tačiau Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečiai gali gauti Šengeno vizą, bet Šengeno viza išduodama tik 3 mėnesių buvimui, nepatogu, o nacionalinė viza – iškart vieneriems metams. Bet galiojantis ribojimas neleidžia būnant užsienyje gauti nacionalinės vizos, net humanitariniais pagrindais, jei dėl

to tarpininkautų Užsienio reikalų ministerija. Tai nėra palanku nuo persekiojimų bėgantiems Rusijos ir Baltarusijos pilietinės visuomenės atstovams, demokratinei opozicijai.

Įstatymo 3 straipsnio 3 dalis nenumato Baltarusijos Respublikos piliečių prašymų išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje priėmimo per išorės paslaugų teikėją užsienyje ir Lietuvos Respublikoje sustabdymo.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama?

Įstatymo projektu tikslinamas reglamentavimas, nustatantis konkrečias ribojamąsias priemones dėl užsienio šalių vykdomos karinės agresijos prieš Ukrainą, taip pat siekiant užtikrinti Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo ir užsienio politikos interesus. Konkrečiai siūloma pašalinti teisinę spragą, leidžiančią Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečiams, kurie atvyko su kitos valstybės Šengeno viza, netrukdomai prašyti nacionalinės vizos Lietuvoje. Todėl siūloma sustabdyti Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečių prašymų išduoti vizą priėmimą Lietuvos Respublikoje, išskyrus atvejus, kai dėl prašymo išduoti vizą pateikimo tarpininkauja Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija. Taigi, Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečiai prašyti nacionalinės vizos Lietuvoje galėtų humanitariniais pagrindais.

Siūloma sudaryti galimybę Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos piliečiams pateikti prašymus išduoti nacionalinę vizą per išorės paslaugų teikėją užsienyje, kai dėl tokio prašymo pateikimo tarpininkauja Užsienio reikalų ministerija.

Taip pat siūloma sustabdyti Baltarusijos Respublikos piliečių prašymų išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje priėmimą per išorės paslaugų teikėją užsienyje, išskyrus Baltarusijos Respublikos piliečius, dėl kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytais atvejais tarpininkauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija, taip pat Baltarusijos Respublikos piliečius, kurie ketina dirbti aukštos profesinės kvalifikacijos reikalaujantį darbą pagal profesiją, kuri yra įtraukta į Aukštą pridėtinę vertę kuriančių profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą, patvirtintą ekonomikos ir inovacijų ministro pagal Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 48¹ straipsnio 7 dalį, ir Lietuvos Respublikoje, išskyrus Baltarusijos Respublikos piliečius, kurie turi galiojančią Lietuvos Respublikos vizų tarnybos užsienyje ar Lietuvos Respublikoje išduotą Šengeno ar nacionalinę vizą arba leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, arba kitos Europos Sąjungos valstybės narės išduotą leidimą gyventi.

Taip pat numatoma, kad Baltarusijos Respublikos piliečių prašymai išduoti leidimą laikinai gyventi, pateikti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, baigiami nagrinėti pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusią tvarką. Taigi, jiems siūloma ribojamoji priemonė nebūtų taikoma.

Siūloma, kad ši ribojamoji priemonė Baltarusijos Respublikos piliečiams galiotų iki Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatyme numatytos jo galiojimo datos.

Rusijos ir Baltarusijos piliečių prašymų išduoti vizą priėmimo Lietuvoje sustabdymas su išimtimis humanitariniams pagrindams, Baltarusijos piliečių prašymų išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje priėmimo sustabdymas su tam tikromis išimtimis vertintinas kaip optimalus ir subalansuotas dabartinės saugumo situacijos kontekste. Esamų grėsmių akivaizdoje siūloma priemonė yra reikalinga ir tikslinė, taikytina išimtinai reaguojant į esamas grėsmes, todėl jos taikymas nekels nepatogumų Lietuvos gyventojams ir verslui.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta?

Priėmus Įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma. Priešingai, siūlomas reguliavimas labiau prisidėtų prie vieno iš Ribojamųjų priemonių dėl karinės agresijos prieš Ukrainą nustatymo įstatymo 1 straipsnyje nurodytų Įstatymo tikslų – apsaugoti Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesus – įgyvendinimo.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai?

Priimtas Įstatymo projektas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai?

Priimtas Įstatymo projektas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą: kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios?

Priėmus Įstatymo projektą, galiojančių teisės aktų keisti ar panaikinti nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka?

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projekte nėra sąvokų ar jas įvardijančių terminų, kuriuos reikėtų įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus?

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir yra suderintas su Europos Sąjungos teisės aktais.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti?

Priėmus Įstatymo projektą įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)?

Įstatymui įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas ir sritis.

„Tarptautinės sankcijos“, „ribojamosios priemonės“, „vizos“, „leidimai laikinai gyventi“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.